

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/73/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320206235
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1320206235.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci navrhovateľky - J.. N. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XX, XXX XX U., prechodne bytom R. 1, XXX XX U., zastúpenej JUDr. Kristínou Absolonovou, advokátkou so sídlom Štefánikova 14, 811 05 Bratislava, IČO: 52893081, proti osobe povinnej podľa návrhu platiť výživné - J.. G. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, XXX XX R., zastúpeného JUDr. Tomášom Klieštenecom, advokátom so sídlom Ulica M. Waltariho 7, 921 Piešťany, IČO: 00039501, v konaní o určenie príspevku na rozvedenú manželku, na odvolanie povinného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 25.11.2020, č.k. 17Pc/7/2020-163, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti vo výroku o nároku na náhradu trov konania z r u š u j e a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava III, uznesením, zo dňa 25.11.2020, č.k. 17Pc/7/2020-163, zastavil konanie vo veci samej, o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Rozhodnutie právne zdôvodnil § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), poukazujúc na podanie späťvzatia navrhovateľky pred začatím pojednávania vo veci samej, kedy na prípadný nesúhlas ostatných účastníkov so späťvzatím návrhu neprihliada. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP).

3. Proti uzneseniu v časti o nároku na náhradu trov konania podal prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie povinný, navrhujúc odvolaciemu súdu rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť vo výroku II. a priznať mu nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľke v rozsahu 100 %, eventuálne ho zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie o náhrade trov konania. Namietal, že uznesenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je v tejto časti nespravodlivé, nesprávnym procesným postupom súdu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie nezohľadnil všetky okolnosti daného prípadu pri rozhodovaní o náhrade trov konania (t.j. zodpovednosť navrhovateľky za podaný návrh a za výsledok; nezohľadnil obsah samotného návrhu a ani dôvody úplného späťvzatia návrhu, nezohľadnil zavinenie ohľadne zastavenia konania vo veci samej). Mal za to, že vzhľadom na okolnosti daného prípadu, mal súd prvej inštancie mu spravodlivo priznať nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľke a to v rozsahu 100 % podľa § 55 CMP a analogicky podľa § 2 ods. 1 CMP, § 256 ods. 1 CSP, keď návrh bol podaný nedôvodné a účelovo, od samého začiatku bol zastúpený advokátom a navrhovateľka pri späťvzatí návrhu účelovo uviedla súd do omylu, že tak činí z dôvodu mimosúdnej dohody účastníkov čo však nie je pravda, s navrhovateľkou nekomunikoval a podľa jeho názoru skutočným dôvodom späťvzatia návrhu bolo to, že bol nedôvodný. Trovy právneho zastúpenia vyčíslil nasledovne: (podľa § 9 ods. 3 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, ak je predmetom právnej služby opakujúce sa plnenie na čas dlhší ako päť rokov

alebo plnenie na čas neurčitý, tak tarifnou hodnotou je päťnásobok ročného plnenia; t.j. 1 rok = 12 mesiacov x 200 eur = 2.400 eur a 5 rokov x 2.400 eur = 12.000 eur): odmena za úkony právnej služby (prevzatie veci a príprava zastúpenia dňa 09.07.2020; podanie vyjadrenia dňa 18.07.2020 k návrhu na výzvu súdu) 2 x 287,14 eur = 574,28 eur + 114,86 eur (20 % DPH) = 689,14 eur, polovičná odmena za úkon právnej služby podania odvolania 287,14 eur / 2 = 143,57 eur + 28,71 eur (20% DPH) = 172,28 eur, režijný paušál za 3 úkony 38,23 eur, spolu: 689,14 eur + 172,28 eur + 38,23 eur = 899,65 eur.

4. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhla uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť. Uviedla, že návrh podala dôvodne pre neochotu povinného pomôcť jej v ťažkej situácii, namietajúc jeho snahu sa na jej úkor bezdôvodne obohatiť vo forme požadovania nároku na náhradu trov konania vyčísleného v neprímeranej výške. Žiada od nej uhradiť trovy konania v celkovej výške 899,65 eur s tým, že celkový nárok na príspevok na výživu rozvedeného manžela, ktorý v konaní požadovala bol 1000 eur a to za obdobie od 01.06.2020 do 13.11.2020, pričom aj takýto návrh vzala v celom rozsahu späť. Uviedla, že ju povinný dlhodobo nerešpektuje, neprispieval jej na nevyhnutné životné potreby, neposkytol jej pomoc ani v čase, kedy zostala bez príjmu a bez možnosti nájsť si zamestnanie. Povinný odmietol viesť mimosúdne jednanie vo veci vyporiadania BSM a znemožnil jej disponovať s ich spoločným majetkom, pričom jej zasiela výzvy na úhradu zameškaného výživného na maloletú Q. U., ktorá s ním nikdy fyzicky po rozvode manželstva nežila a osobnú starostlivosť jej poskytovala ona. Jej neschopnosť samostatne sa živiť vyplývala tak z jej subjektívnych dôvodov, ako aj z objektívnych skutočností, keď mala faktickú nemožnosť nájsť si zamestnanie v danom mieste a nemala iné majetkové výhody. Na druhej strane bývalý manžel je zárobkovo činný a jeho deklarovaný čistý príjem v rozvode konaní predstavuje minimálne 3.000 eur netto, súčasne má výhodu vo forme poberania rodinných prídavkov na deti, možnosti uplatnenia daňového bonusu na dieťa a výhodu v podobe poberania výživného 200 eur mesačne pričom sa o dieťa reálne osobne nestaral. Mala za to, že boli splnené všetky podmienky, manželstvo bolo právoplatne rozvedené, ona sama sa nebola schopná živiť, schopnosti, možnosti a pomery rozvedeného manžela umožňovali súdu príspevok priznať. V konaní produkovala všetky potrebné dôkazy a hneď potom, ako si našla zamestnanie a súčasne v čase, kedy pevne verila, že sa s bývalým manželom na základe jeho vyjadrení v rámci jednaní o vyporiadaní BSM dohodnú aj na istej finančnej výpomoci za čas jej kritického obdobia, sa rozhodla návrh v celom rozsahu vziať späť. Z jej strany sa nejednalo o šikanózne podanie alebo o snahu znevýhodniť povinného, keď na svojom bankovom účte nemala žiadne financie, pre pandémiu COVID-19 bola prepustená z pôvodného zamestnania, bývala s dcérami v byte, ktorým nemohla disponovať, nemala možnosť iného príjmu. Ocitla sa v situácii, kedy nemala ani len na základné nevyhnutné potreby a financie jej musel požičiavať jej otec. Poukázala na dôvody uplatnenia § 55 CMP, ktoré povinný náležite nezdôvodnil. Namietala vyčíslenie trov konania právnym zástupcom povinného, ktorý si odmenu za 1 úkon právnej služby vyrátal z § 10 ods. 3 vyhlášky MSSR č. 655/2004 v znení neskorších predpisov: „Ak je predmetom právnej služby opakujúce sa plnenie, tarifná hodnota sa určí súčtom hodnôt týchto plnení; ak ide o plnenie na čas dlhší ako päť rokov alebo o plnenie na čas neurčitý, tarifnou hodnotou je päťnásobok ročného plnenia.“ Príspevok na výživu rozvedenej manželky je časovo ohraničeným opakujúcim sa finančným plnením, ktorý v zmysle § 72 ods. 3 Zákona o rodine je možné priznať maximálne na obdobie 5 rokov odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. V čase podania návrhu navrhovateľky už uplynulo 8 mesiacov od rozvodu manželstva, teda už nebolo možné určiť výživné na dlhšie ako na 4 roky a niekoľko mesiacov a tiež navrhovateľka nemala ani v úmysle žiadať od odporcu dlhoročný finančný príspevok. V prípade, že by sa odvolací súd stotožnil s odvolaním povinného, mal by vychádzať z ustanovenia § 11 ods. 1 vyhlášky MSSR č. 655/2004 v znení neskorších predpisov a teda, že odmena za 1 úkon právnej služby je vo výške 1/13 výpočtového základu, t.j. 81,69 eur. Teda celková odmena za úkony právnej služby by mala byť vo výške 283,26 eur. Ak by súd vychádzal z § 10 ods. 3 vyhlášky MSSR č. 655/2004 v znení neskorších predpisov mal by odmenu za 1 úkon právnej služby vyrátal z výpočtového základu za obdobia od 01.06.2020 (kedy navrhovateľka návrh podala) do 13.11.2020 (kedy návrh zobrala späť), teda za obdobie 5 mesiacov, nakoľko deň splatnosti jednotlivých úhrad mal byť vždy až do 15. toho dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. Teda výpočtový základ pre 1 úkon právnej služby by mal byť v sume 200 eur x 5 = 1.000 eur. 1 úkon právnej služby je teda 61.41 eur = 184,79 eur + 20% DPH = 221,75 eur.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej je viazaný rozsahom odvolania podľa § 379 CSP a nie je viazaný jeho dôvodmi podľa § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP, a odvolanie povinného vyhodnotil ako dôvodné.

6. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

7. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

9. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

11. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

12. Pokiaľ ide o požiadavku povinného na priznanie nároku na náhradu trov konania, odvolací súd udáva, že v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku je priznanie nároku na náhradu trov konania výnimočné, keď Civilný mimosporový poriadok normuje všeobecné pravidlo o náhrade trov, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Z daného pravidla existujú v zásade dve výnimky, a to § 53 CMP, ktorý priznáva v taxatívne stanovených prípadoch nárok na náhradu trov konania podľa zásady úspechu za kumulatívneho splnenia podmienky, že to možno spravodlivo požadovať, a v súlade s § 55 CMP, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, a to aj mimo konaní vymenovaných v § 53 CMP. Aj v prípade, že by boli splnené podmienky podľa § 53 CMP alebo § 55 CMP, je ponechané na vôli účastníka, či si takýto nárok na náhradu trov konania uplatní alebo nie. Pokiaľ príde k uplatneniu nároku na náhradu trov konania, je vhodné aj v záujme toho, kto si nárok na náhradu trov konania uplatňuje, odôvodniť, prečo možno nárok na náhradu trov konania spravodlivo požadovať, ak ide o konanie podľa § 53 CMP alebo je to v súlade s § 55 CMP s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Uplatnenie nároku na náhradu trov konania je predpokladom jeho priznania. Podmienkou priznania nároku na náhradu trov konania nie je ich vyčíslenie. Keďže aplikácia § 55 CMP predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla, musí byť náležite odôvodnená. Rozhodujúcim kritériom pre priznanie nároku na náhradu trov konania v tomto prípade nie je úspech v konaní. Predpoklad, že je priznanie nároku na náhradu trov konania s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, musí súd vyhodnotiť z úradnej moci. Pri hodnotení tohto kritéria by nemal súd zohľadňovať výlučne osobné a majetkové pomery účastníkov. Relevantné by mali byť práve okolnosti prejednávanej veci (napr. šikanózný návrh). Súd tiež pri aplikácii predmetného ustanovenia môže vyhodnocovať, ktorý z účastníkov spôsobil, že konanie muselo prebehnúť.

13. Odvolací súd z obsahu spisového materiálu zistil, že povinný si vo svojom vyjadrení k návrhu navrhovateľky doručenom súdu prvej inštancie dňa 18.07.2020 okrem iného uplatnil nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľke, a to v rozsahu 100%. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že v danom prípade súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nijakým spôsobom nevysporiadal s návrhom otca na priznanie náhrady trov konania. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí v zmysle § 220 ods. 2 CSP vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby jeho závery, ku ktorým dospel na základe zhodnotenia skutkového stavu veci, boli prijateľné, racionálne a v neposlednom rade aj spravodlivé, a najmä presvedčivé. Súd musí dať odpoveď na všetky relevantné otázky nastolené účastníkmi konania, ktoré majú podľa jeho názoru pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o trovách konania nespĺňa vyššie zmienené kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Neodôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť, a teda uvedeným postupom súd prvej inštancie znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorého jednotlivým čiastkovým právom je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

14. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o trovách konania zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 ods. 1 CSP.

15. Odvolací súd v súlade s § 391 ods. 3 CSP konštatuje, že v ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie posúdiť dôvodnosť návrhu povinného na uloženie povinnosti nahradiť trovy konania navrhovateľke, opätovne rozhodnúť trovách konania a dôvody svojho rozhodnutia uviesť v jeho písomnom vyhotovení tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 220 ods. 2 CSP.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí podľa § 396 ods. 3 CSP.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).